

пентръ

МІШТЕ, ШІМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 35.

Luni, 27. August.

1845.

DIN MAGAZINŪL ISTORIK.

(Брмаре)

Дачія веке сѣпт реѣи пропріи Дачіи, припъ зрмарѣи маї днаинте де окъпареа Ротманіор, се днтіндеа дела котігъра Дѣпърїи ла Карпї, адекъ дн локърїле ачелеа внде астъзи е кастелъл Вїшеград де аспра Бвдеї, пе лъпгъ стжюга Дѣпърїи пъпъ ла Понтелъ Евсїн саѣ Марѣа Неагръ, де ачї пъпъ ла ржъл Борїстене саѣ Дѣпапрѣ; їаръ кѣтръ теазъ-поапте пъпъ ла тѣнѣи Карпаѣ пе паралел де лъдїме географїкъ 48° 40'. Аша пе спъне Стравоне. — Дн тїмпъл кжнд Траїан днвїнсе пе Дачї шї окъпъ провїнда, о парте дїнтре Дѣпъре шї Партї саѣ Тїса се дїнеа де Жасѣиї Метапастї, каре лї с'а лъсат лор фїнд-къ пѣ се зпїсеръ къ Дачїи ла ал доїлеа рѣсвоїв, даръ маї тързиѣ арѣтжндѣсе шї еї пелїнѣиїдї, лї с'а лѣат шї с'а адаѣс ла чеалалтъ Дачїе; їаръ партеа деспре рѣсѣрїт каре заче песте ржъл Іерас саѣ Прѣт пъпъ ла ржъл Борїстене се пѣтера днтр'адѣвѣр ла Дачїа, днсъ днжѣт пентрѣ форма гѣверпѣлѣї се дїнеа де Месїа їнферїоаръ; локѣл чел дн тїжлок ера Дачїа пропрїе. Аша пе спъне Птоломѣѣ. — Припъ патѣрѣ ера днтпърѣїтъ Дачїа веке

дн: Централъ, Орїенталъ, Очїденталъ, Бореалъ шї Австралъ, кѣт се паре къ о днтпарте шї Птоломѣѣ пѣтїнд деосевїтеле поплате каре, саѣ о лъкѣїа пе тїмпъл сѣѣ, саѣ о аѣ лъкѣїт маї днаинте, шї деосевїтеле дїнѣтѣрї маї пѣстра пѣтеле ве-кїлор лъкѣїорї. Дн о дїпломтъ де дїмїсїѣне чїнстїтъ дн тїлїдїе шї де кончесїѣне де дрепт четъденеск сѣпатъ пе табле де арапъ афлате ла Челеї, се веде къ Дачїа Австралъ, саѣ Цара ромѣнеаскъ пропрїе аша пѣтїтъ астъзи, се пѣтїа Дасїа їнферїор, де внде апої зртеазъ фїреѣе ка пърѣїле де аспра еї сѣ се фїе пѣтїт Дасїа суперїор. Кѣчї пої афлѣм ачеастъ днтпърѣїре атжт ла Панонїа кжт шї ла Месїа, амжндозе ера днтпърѣїте аша, ачѣеа дн Ралуонїа суперїор et їнферїор, ачѣаста дн Моесїа суперїор et їнферїор. — Ної пѣнем аїчї ачѣастъ дїпломтъ (каре с'а пѣвлїкат маї де тѣлте орї, днсъ днжѣркатъ де грешелї, шї есплїкатъ къ тотѣл дн контра днцелесѣлѣї челѣї адеѣвѣрат), пентрѣкъ, афаръ де їнтересъл географїк, маї презентеазъ шї алте їнтересе дїнѣїдїфїче, ва кїар шї жѣрїдїче. Еа се датеазъ дн 22. Мартїе, анѣл 882 де ла днтетеїарѣа Ромѣї, саѣ 129 дела Хр. шї сѣпъ аша: (Vezió дн орїдїнал.)

Ної воім съ дѣсемиѣтъ аичі апи пѣми-
ріле кѣ каре с'аѣ деосевіт провинделе Да-
чиеі лѣі Траіан дѣ веакѣл дѣн мѣжлок (пѣ
дѣсъ дѣ чел векиѣ) дѣпѣ дѣмпѣрѣіреа па-
тѣралѣ, спре дѣцеледереа деосевіѣілор
авторі історічї, ка съ фѣм ертаѣі дѣ вѣі-
торіѣ де тоатѣ есплїкѣчїѣнеа.

Дачїа централѣ: Intramontana, Месо-
данїа, Месодавіа, Месоβλαχїа, 'Орорданїа, 'Орорда-
віа, 'Орорβλαχїа, 'Аргордеβελλон, Erdeuellum, Ar-
dellum, Erdelium, Ultrasilvana, Transsilvana,
Septemcastrensis, Heptapolitana.

Дачїа ориенталѣ: Ultramontana, Мау-
роданїа, Мауроданїа, Маурорβλαχїа, Morodavia.
Moldavia, Valachia maior, Tyriana, пентрѣ-
кѣ заче лѣжгѣ рѣѣл Тїра, Кара-Влак шї
Bogdania тѣрчеѣе; деспѣрѣїтѣ прїн Прѣт
дѣ Bassadavia саѣ Bassarabia шї Moldavia
proorgia.

Дачїа австралѣ: Inframontana, 'Аргор-
данїа, 'Аргорданїа, 'Аргорβλαχїа, Valachia proorgia,
Valachia minor, Istriana, пентрѣ-кѣ заче
лѣжгѣ Істрѣ саѣ Дѣпѣре, Ак-Влак тѣр-
чеѣе; деспѣрѣїтѣ прїн Олт дѣ Janiana
шї Argisiana.

Дачїа оциденталѣ: Citramontana, 'Охро-
данїа, 'Охроданїа, 'Охроβλαχїа, Ουγγροβλαχїа,
Pannodacia, Trans-Tibiscana ла Ынгѣрї, фѣ-
кѣнд о парте а регатѣлѣі Ынгарїеї; деспѣ-
рѣїтѣ прїн Мареш дѣ Temisiana шї
Chrysiana.

Дачїа вореалѣ: Supramontana, Хлорор-
данїа, Хлороданїа, Хлорорβλαχїа; деспѣрѣїтѣ
прїн Карпаѣі дѣ чеа де кѣтре апѣс Mar-
morosa, шї че а де кѣтре рѣсѣрїт Arbo-
rosa, Ploninia, Bucovina; дарѣ партеа де
кѣтре апѣс с'а пѣмерат маї тотдеазна саѣ
ла Дачїа оциденталѣ саѣ ла чеа централѣ,
шї чеа де кѣтрѣ рѣсѣрїт ла чеа ориента-

лѣ пѣпѣ ла сѣѣршїтѣл веакѣлѣі треѣтѣ,
кѣнд с'а рѣпѣт де дѣнса шї с'а адаѣс ла
Галїѣа.

Дѣпѣ тревѣе обсерват кѣ ла зпїї скрї-
пторї се скїтѣѣ ачесте пѣмїрї зпеле кѣ
алтеле. Полачїї пѣмеск де комѣн Дачїа
оренталѣ Valachia maior, шї чеа австра-
лѣ Valachia minor, Ынгѣрїї дѣн контрѣ, ла
чеа ориенталѣ дѣ зїк minor шї ла чеа
австралѣ maior, кѣм се веде ла Петрѣ
Петанчїѣ. Дѣпѣ кѣ пїчї зпа пѣ тревѣе
дѣкѣркатѣ Μεγαλοβλαχїа скрїпторїлор Bizan-
tini; каре е дѣ Тесалїа, пїчї Valachia mi-
nor чеа дѣн Склавонїа каре шї маї дїне
пѣтеле векилор локѣиторї, дарѣ акѣта шї
а перѣѣт лїмба. Асеменеа варїеазѣ шї
пѣмїрїле тѣрчеѣїі Кара-Ифлак шї Ак-Ифлак.
Дѣпѣ чеї маї мѣлѣї скрїпторї чеа ориен-
талѣ се пѣмеѣе Кара (Неагрѣ) шї чеа
австралѣ Ак (Алѣѣ). Прїнчїпеле Канте-
мїр претїнде дѣн контрѣ зїкѣнд ла чеа
оренталѣ Ак-Влак шї ла чеа австралѣ
Кара-Влак. Пе лѣжгѣ ачестеа пїчї Bian-
che-Blaquie а лѣї Ville-Hardouin, каре есте
де кѣѣтат дѣ Macedonia шї Тесалїа, пѣ
треѣе дѣкѣркатѣ кѣ чеа пѣмїтѣ тѣрчеѣе
Ак-Ифлак саѣ гречеѣе 'Аргорβλαχїа, пїчї Мо-
rolakia дѣн Далмаѣїа кѣ Маурорβλαχїа саѣ
Кара-Ифлак дѣн Дачїа.

Акѣм съ пе дѣнтоарчет іарѣшї ла
Історїе.

Romanii дѣн Дачїа веке а лѣї Траіан
легаѣї фїїнд де фамїліїле, де аверїле шї
де пѣтѣпѣтѣл паѣерїї каре ера акѣм па-
тріа лор, дѣ ачесте тїмпѣрї фатале, кѣнд
кїар пїчї ла Рома пѣ ера веаѣа маї сїѣр-
рѣ декѣт дѣ челе маї депѣртате дѣрї
але пѣтѣпѣтѣлѣі, воїрѣ маї вїне а локѣї
дѣнтре верї че барѣварї пекѣпоскѣѣї шї а

сѣтери стѣпаниреа Годилор кѣ каріи се обичіиісеръ пріптрѣи комерц апроапе de dovezechi de anі, декѣт а пѣрѣси тоате ачесте авері сігѣре, ші а трече дп алте локѣрі стрѣпе кѣтѣнд алтеле песігѣре. Din каре казсъ фаміііле челе маі пѣтероасе ші челе маі авѣте п'аѣ зрмат лецііпіле лѣі Авреліан дп Месіа, кѣ фраціі лор челор маі пѣціп авѣці, каріи пѣ пердеа німіка стрѣмѣтѣндѣсе de аічі аколо. Даръ нічі стѣпаниреа Годилор п'а фост атѣт de аспрѣ, кѣчі ачеціа ка ніще варварі каре трѣіа дп праделе рѣсвоїлѣі de астѣзі пѣлѣ тѣпне, възѣндѣсе дп посесііпнеа провінціеі, пѣ пѣмаі кѣ пѣ тѣрѣра пе ачеціі лѣкѣіторі паціфічі, даръ дпкѣі ші апѣра дп контра тѣтѣрор дпкѣрселор, ші дп дпкѣраціа ка съ кѣлтівѣзе ліпцііт деаріпііле de знде съші поатѣ авеа ші еі пѣтрѣдѣл пентрѣ праделе челе довѣндіте кѣ армеле de аіреа.*) — Ачест mod de a

*) Дачіа чеа веке рецінѣ кѣ тоате ачестеа зп пѣтѣр дпсетнат de аі съі лѣкѣіторі, каріи авеа маі таре фрікѣ de есіліѣ декѣт de зп Domn Гот. Ачеціі Romani деценераціі зрматъ а серві імперіалѣі de каре се десѣкѣсерѣ, дптродѣкѣнд дптре дпвіпгѣторіі лор челе д'житѣіѣ кѣноцііпде de агрікѣлтѣрѣ, артеле фолосітоаре ші кѣвіпдеде віедіі чівілісате. Ыи комерціі de негоцѣрі се ставілі трептат дптре рѣпеле опѣсе але Дѣпѣріі пріп комерціілі лімѣеі; ші дѣпѣ че devіпі Dacia зп стат неатѣрнат фѣ варіера чеа маі таре а імперіалѣі дпконтра дпкѣрселор сълватіцілор дела Nord. Ыи сепс de інтерес легѣ пе ачеціі варварі, че се маі стѣпнѣрарѣ, кѣ імперіал Romani, ші прекѣт се дптѣмплѣ adesea, зп інтерес контіпѣ се скіпѣвѣ дп претеніе фолосітоаре. Gibbon Istoria de سپره кѣдереа імперіалѣі Romani. Волѣме I. Кап. 11.

віедѣі дптре варварі дп сігѣранѣ, се фѣкѣсе ла дѣпшіі атѣт de обичіпзіт, дпкѣт еі нічі de Ыпі, варваріі чеі маі ферошіі каріі дпсѣла гроазѣ ла тоатѣ Европа, ші каріі кѣтре сѣкѣршітѣл веакѣлѣі алпатрѣлеа сілірѣ пе Гоці съ треакѣ Дѣпѣреа, ші дпшіі дптѣрірѣ Domnia лор дп Dacia, нічі de ачеціа зік, пѣ с'аѣ пѣтѣт спѣітѣпта атѣта, дпкѣт съшіі пѣрѣсеаскѣ патріа.*)

Поплѣл дпшіі алеѣеа Преторіі сеі дп деосевіте локѣрі, каріі дпсѣкѣршіт ліпцііндѣсе тѣрѣзѣріле се дпѣлдарѣ ла demпітатеа de Дѣчі, ші фортарѣ деосевіте статѣрі. Ачесте тіппѣрі дптѣнекоасе пе аскѣнд пѣтеле лор, кѣ тоате ачестеа е о пѣрере комѣпѣ, каре пѣ е ліпсітѣ de кѣвѣпѣт, кѣ маі тѣлціі дпнтре ачеціа, с'аѣ прекѣт сокотеск алціі, кѣ тоціі аѣ фост пѣмідіі кѣ тот ачелаші пѣте; кѣчі дп афлѣт ші маі тѣрзіѣ с'аѣ непрекѣрмат с'аѣ фортате adesea тот кѣ ачелаші пѣте, de с'аѣ ші пѣміт алтміптрелеа маі дппайте de a veni ла гѣверп. Аша зік кѣ Дѣчіі Dacieі Orientale дп тіппѣріле Годилор авеа пѣтеле de Joviani с'аѣ Іоані, с'аѣ Теодоріі дѣпѣ Гречі, каре пѣте дпсетпнеазѣ тот ачелаші, ші маі пе зрмѣт традѣкѣндѣсе de Словачіі дп лімѣа лор с'аѣ зік Bordanі, de знде Тѣрчіі пѣтеск ші деара ачелаші Bordania пѣпѣ дп зіоа de астѣзі. Іарѣ Дѣчіі Dacieі Австрале с'аѣ пѣміт Іларіі с'аѣ дп лімѣа попѣларѣ ромѣнеаскѣ Бѣкѣррі, de знде віне ші пѣтеле капіталей Бѣкѣрѣціі. Ші пе ачеста л'аѣ традѣс Словачіі дп лімѣа лор кѣ зічереа Padѣ

*) Thurotz, Chronica Hungarorum, Parte I. Cap. 17:

че аре тот ачешаші днсемнаре. Тот дн ачест mod сокотеск къ Дѣчїи Daciei Централе аѣ фост пѣмїдї къ пѣтеле комѣч Julii саѣ Gellii, каре пѣте конспѣтъ de о парте къ пѣтеле дѣчелѣи челѣи зчїс дн вътъмїа дїн зрѣтъ къ Дѣгѣрїи — карїи къ-тре сѣѣршїтѣл веакѣлѣи ал повелеа гонїдї фїїнд де Пачїнацїи*) чеї днсоцїдї къ Ромѣнїи**) дїн пѣрѣїле оріентале але Daciei, аѣ треѣтъ мѣнцїи шї днчепѣнд рѣс-воїѣ къ Целїѣ дѣпѣ ловїрїи крѣпте дн о-торѣрѣ днсѣѣршїт, шї атѣнчї Ромѣнїи възѣнд тоартеа Домнѣлѣи лор днкеїарѣ къ еї паче прїп жѣрѣтѣнт — де алтѣ парте конспѣтъ къ пѣтеле капїталеї Alba Julia шї totdeodatъ къ пѣтеле чел зр-мат дѣпѣ ачеша ал дѣчїлор лор челор алешї дїнтре Дѣгѣрїи, дїнтре карїи маї мѣлцї с'аѣ зїс не рѣнд Julii, їарѣ зпгѣрѣще Gyula. — Шї деспре алцї дѣчїи ромѣнїи дн Dacia ocidentalъ фаче поменїре їсторїа тїмпѣлѣи ачестѣїа, шї дн спедїе де Клавдїѣ саѣ Гладїѣ, каре domnia дн ачеша деарѣ, каре се мѣрѣїнеще де кътре меазъ-зї де Дѣпѣре, де кътре апѣс де Партиѣ, де кътре меазъ-поапте де Мареш, де кътре рѣсѣрїт де мѣнцїи Daciei централе, шї се пѣмеще акѣм Банатѣл Темїшїан. Ачест дѣче преа-вїтеаз дѣпѣ мѣлте шї

*) Const. Porphyrogenitus, de administratione Imperii, Parte II, Cap. 38.

**) Пентрѣ ачешашї днсоцїре а Ромѣнїлор къ Пачїнацїи, се пѣмеск адееша Ромѣнїи къ пѣтеле Пачїнацїлор, преѣм а демѣстрат преа vine Lucius in Historia Regni Dalmatiae Lib. VI, Cap. 5, шї апої D'Anville дн Memoire sur les peuples qui habitent aujourd'hui la Dace de Trajan, Memoires de l'Academie des Inscriptions, Tom. XXX.

крѣпте вътъмїи къ Дѣгѣрїи, десперѣндѣсе de a maї пѣтеа сѣ дїе дѣкатѣл сѣѣ, три-мїсе депѣтацїи ла Дѣгѣрїи шї черѣ паче де ла дѣншїи дѣрѣндѣлѣе кастелѣл де въпѣ voia са къ деосевїте алте дарѣрїи. Дѣгѣрїи лѣѣнд остатїчї (зѣлѣѣе) не фїїи локѣиторїлор, аѣ фѣѣѣтъ паче, шї деара чеа днкі-патѣ лорѣш о аѣ лѣсат семїндїеї лѣї Гладїѣ дела каре се трѣѣеа Опѣтѣм чел оморѣт де Сѣнад дѣпѣ маї мѣлт тїмп. *) — Тот ачеша їсторїе фаче поменїре шї де дѣчеле Марїѣ саѣ Марїот, **) каре дїнеа деара чеа де асѣпра Марешѣлѣи, дннтре ачест рѣѣ де кътре меазъ-зї, Партиѣсѣл де кътре апѣс шї Самешѣл де кътре меазъ-поапте, зрѣмѣнд дїн пѣрїпте дн фїїѣ де не тїмпѣл векїлор Романї. (Ше стрѣтошѣл ачестѣїа каре ашеа тот ачеш дн о-торѣсе Атїла). Ачеша фѣѣѣнд трактат къ Арпад дѣчеле Дѣгѣрїлор, шї дѣнд не фїїа са дн мѣрїтїш лѣї Золта фїїѣлѣи лѣї Арпад, мѣрї фѣрѣ фїїѣ шї лѣсѣ къ тотѣл дѣкатѣл дн паче дїперелѣи сѣѣ Золта. ***) Шї зп алт дѣкат асеменеа атѣрнат дела Дѣгѣрїи се поменеще дн їсторїе, каре зѣ-чеа дїпколо де рѣѣл Самеш, адеѣкъ дн Dacia вореалъ че се пѣмеще акѣм Марторос, де знде Dacia oріенталъ с'а попѣлат маї де мѣлте орї къ локѣиторїи пої фїїнд пѣстїїтѣ де варварї; шї дїн ачешашї каѣсѣ Дѣгѣрїи с'аѣ сїлїт сѣшї днтинѣз дре-

*) Сѣнт ворвеле Нотарѣлѣи лѣї Бела. — Сѣѣршїтѣл чел траѣїк ал ачешашї вѣрват днсемнат се афѣл не ларг десѣрїе дн Actis Sancti Gerhardi Episcopi Chanadiensis.

**) Morigout шї Menumorigout скрїе Нотарїѣл, тѣл-мѣчїнд рѣѣ пѣтеле Minor-Marius (Марїѣ чел тѣлѣр.)

***) Сѣнт ворвеле чїгатѣлѣи Нотарїѣл.

птѣл de Свзепанитате ши ла дѣнса, ши сѣ'л копѣрме prin пѣтереа армелор.*)

Дѣпъ че ам днсемнат ачесте пѣдине деспре векї локѣиторї ай Дачїей лѣї Траїан, дѣпъ че с'а окѣпат провинда де варбарї, се тречем дн Дачїа чеа поъз а лѣї Аврелиан. Нічї ачеста п'а фост маї пѣдин тѣрѣвратъ де варбарї дн трїстеле ачеле тїмпѣрї, де ши с'а апѣрат де чеї маї вїтежї Императорї кѣ тоате пѣтерїле лор, карїї кѣ модѣл ачеста аѣ днпедекат лѣареа еї чеа комплетъ, пѣпъ че Българїї дн веакѣл ал шептелеа сѣпт днпѣрѣдїа лѣї Константїн Поганат трекѣрѣ Дѣпѣреа ши окѣпаръ тоатъ ачѣа парте де пѣмѣнт пѣпъ ла мѣнтеле Ем ши дїнколо prin Трачїа ши Маchedonia, ши трасеръ ла сїне пе Ромѣнїї карїї локѣїа Дачїа лѣї Аврелиан чеа поъз.

Дн тїмпѣл ачеста а кѣзѣт ши дн Оріенте пропрїѣл имперїѣ Роман (маї рѣтѣнд ѣтѣра лѣї пѣпъ дн сѣта а чїпчїспрезечеле). Кѣчї дѣпъ пѣвѣлїреа Българїлор ши дѣпъ моартеа лѣї Константїн, пе ал кѣрѣї тїмп лїмѣа романъ, днкаї чеа мїлїтаръ, ера комѣпъ дн Дачїа лѣї Аврелиан, с'а стїнс кѣ тотѣл дн провинделе каре се маї дїнеа де имперїѣ. Ласѣ кѣ лїмѣа кѣрѣїї де пе тїмпѣл лѣї Марѣв Аврелїѣ ера чеа гречѣаскѣ, каре маї пе вртъ с'а днтродѣс формал де Дїокледїан,

ши маї тѣрѣїѣ де Жїлїан с'а рекѣпоскѣт сїнгѣрѣ, днпрезѣпъ кѣ фїлософїа гречѣаскѣ, вреднїкѣ де императорїѣ, ши ка сѣ ворѣеаскѣ латїнеѣе с'а лѣсат пѣмаї жѣрїс-копсѣлділор, карїї днкѣраціадї де Флавїѣ Жївстїніан, чел че ле порѣнчїсе сѣ компїлеаѣе леѣїле ши сѣ формѣаѣе зп кодїче, с'аѣ стрѣдѣїт дестѣл сѣ рѣставїлеаскѣ имперїѣл роман днпрезѣпъ кѣ лїмѣа, днсѣ дндешерт, кѣчї тоате мерѣеа дїн рѣѣ дн маї рѣѣ, маї кѣ сеамѣ дѣпъ че Фока вѣсрпѣ тронѣл днпѣрѣдїей. — Тоате дѣрїле дн каре се маї ворѣеа лїмѣа романъ пѣ се маї дїнеа де имперїѣ.

Акѣм Ромѣнїї зпїдїї кѣ Българїї дн-темеїаръ зп стат пропрїѣ фоарте сѣпѣрѣторїѣ имперїѣлїї Бїзантїн, ши пе кончѣтѣдеанїї лор дї адѣсеръ кѣ днчетѣл ка сѣ днѣрѣдошеѣе релїгїзнеа крещїпъ, — ачѣеста с'а фѣкѣт ла апѣл дела Хр. 865. Ачѣастъ днтоарчере ла крѣдїнѣъ а фост ши кѣвса фатоасей ачелїї десвїпѣрї днтре вїсерїка оцїденталъ, адекъ романъ ши оріенталъ, адекъ бїзантїпъ. Фїїнд кѣ Ромѣнїї, чеї че атѣрна дела Бїзантїнї дн тревїле еклесїастїче (де ши пѣ дн челе полїтїче), дѣпъ днтоарчереа кончѣтѣдеанїлор лор дорїнд сѣ скѣтѣре кѣ тотѣл жѣгѣл Гречїлор, воїрѣ маї вїне сѣ фїе сѣпѣшїї вїсерїчїї романе декѣт челеї гречѣїї; Гречїї днсѣ де партеа лор пѣ лѣсаръ нїмїка пе днчѣркат ка сѣї аватъ дела ачест кѣдет. Дїн ачесте іптрїдїї се пѣскѣрѣ фѣлѣдере дн-тре патрїархѣл Ромей векї ши ал Ромей поѣе, ши сѣжршїтѣл фѣ десвїпареа лор тоталъ, ши маї тѣрѣїѣ кѣдереа имперїѣлїї Бїзантїн.

(Ва зрма.)

*) Ачѣїїа сѣпт Ромѣнїї фоарте вїтежї ши аѣ дат пенѣтѣрате есетїле де вїргѣте мїлїтаръ, дїнтре каре чел маї формос а фост дн апѣл 1717, кѣнд еї сїнгѣрї аѣ зчїс доѣезѣчїї де мїї де Гѣгарї, ши аѣ скѣпат регатѣл Зпгарїей де їнвасїзнеа ачестора. Bezı Ungariches Magazin, dritter Band, III. Stück, Nr. 20.

ЕРЕМИТЪЛ (ПЪСТНИКЪЛ).

Ън еремит ешице фоарте де диминеацъ ла цертъл търей, ка съ'ши плінеаскъ рьгъчївеле сале. Асъпра търей domnia лініще, шї шесъл петърцініт дї делента окїі шї потпоаса лартъ а знделор дї фертека сѳлетъл.

Шї пе кътева minzте се кѳвондъ 'n sine voida а'шї дичепе рьгъчївенеа.

Атзичї се апроіаръ пръчїй че се жъка дн арїнъ шї дълчае лор ворвїре 'ї а пьтрънс зрекїле.

Шї дънсъл се пькъжі къ і с'а тьрвърат лініщеа сѳлетълвї. Шї къ тьніе с'а днторс де кьтръ пръчї.

Акѳм венїръ ніще пескарї, шї дшї днтінеръ трежіле дн о коръвїдъ де лънгъ церт шї ле аръкаръ дн адънк. Ера шї о пескьрїдъ къ дъшїї, шї еремитъл азїа вїнекъвънтърїле еї петръ сенївл че рївлвї шї лініщеа търей.

Іар дънсъл тотъшї се пекъжіа къ пъ поате фї дн сїнгьрътате.

Нътаї декът се фькъ о мішкаре віе. Се ре'нтоарсеръ неще лънтрашї дїп а лор къльторїе де поапте. Бьтрьнї шї жьпї се прївїла пе марцінеа цертълвї рьсѳмьнд аеръл рече де диминеацъ. Пасерїле де маре дшї destїндеа арїніле лънці сьзрънд дн сѳс шї 'n жос асъпра апей.

Атзичї zїce еремитъл: Нъ ть почїз рьга аїчї, знде къ атъта вьквріе прївїам кѳм се 'налцъ знделе: ть воїз траце маї дн сѳс знде тоате сьнт лініщїте.

Шї се сѳї пе о стьнкъ кареа се рьдіка де пе церт, шї афлъ пе ачеаа къмпне deskїсъ коперїтъ къ газон. Мареа мїерїе і се ведеа маї днтінсъ. Лънтрїде мїчї

се легъпа пе ачеаа шї знделе се тьпа зпа пе алта дн orїzon.

Еремитъл се гьтї де рьгъчївене.

Акѳм днсъ дї бьтрь зрекїле ніще сьпете. Сь пькъжі іаръшї; къчї сѳлетѳвї дорїа лініще.

Сь днтоарче, шї іатъ зп оїер дшї адъчеа тьрма. Шї пе фада оїерълвї се лъдїа меланхолїе серїнъ, шї дїп окїї лъчїа фокъ вьнд. Сьпетъл флтерълвї сьъ днкъ ера вьнд шї дълче.

Еремитъл днсъ дн прївї фїерос, шї се депьртъ репеде, шї а кьрс дн десїтеа сїлчеї, кареа днчеркьїа къмпнеа днкълзїтъ де соаре. Шї стрьвътъ прїп днзперекъл копачїлор, пьпъ че ажънсе днтръп зпгїс лініщїт знде гьлгьїа зп рїзрел дїнтре тьфе, шї кренціле днпетїте пъ лъса а стрьвате разеле соарелвї.

„Мъкаркъ пъ почїз ведеа мареа deskїсъ“ zїce 'n sine, „дар днкаї акѳм почїз фї сїнгьр. Нъ ть персекътъ пічї окїс де ом шї пъ вагъ піменеа зрчеор дн рїзрел.“

А веѳт шї сѳлетѳвї дичепъ а се стьмпьра дн лініще. Днсъ кїар атзичї зефїръл адъсе неще сьпете маї дълчї декът шовьїтъл копачїлор шї тьртърареа рїзрелълвї.

Ворвеле зпор пръчї мїчї дї сьпаръ пе апроапе. А лор імне вїнекъвънтърїе ера дълчї шї а лор версврі ера сьпте.

Еремитъл ешї дїп секретъшї, шї іатъ о колївъ пе кареа ратърїле копачїлор пъ а лъсат се о вагъ. Ачеаа ста пе зп шес лънкос сьвт черъл deskїс. Соареле еї днкълзїа мїкъл коперїш, шї їеделеле днклещїте днцїсрвї дшї кълтїа ратърїле дн аер.

Ъпа фетее бьтрьпъ шедее пе сказп днпїнтеа зшеї, днцїсръл еї о тьлдіне де

прѣнци. Дѣлса ле чѣтѣ лор кѣвѣнтеле вѣдѣе; дар ворбелеѣ лѣне нѣ се авѣѣа де парте. Дѣ лѣвѣѣа не еѣ имѣрѣ: шѣ лавделе лор ера сѣпте ка рѣгѣчѣвѣа еремитѣлѣ; сѣфлетѣ лѣсѣ ачестѣѣа нѣ ера ка а вѣѣѣа дѣнтре ачѣщѣ мѣчѣ, шѣ нѣѣ пѣтѣа сѣфѣрѣ. —

Шѣ маѣа вѣтрѣлѣ се рѣдѣкѣ шѣ прѣчѣѣ черѣрѣ вѣнекѣвѣнтареа еремитѣлѣ. Дар имѣа лѣѣ с'а дѣпетрѣт шѣ а кѣрс ѣарѣшѣ маѣ департе.

Ера о стѣпкѣ палѣтѣ песте сѣлѣвѣ. Кѣрареаѣ ера колѣврѣбѣсѣ. Дар дѣ сѣфлетѣ еремитѣлѣ ферѣеа тѣнѣе шѣ дѣшѣ тѣпа пѣчѣореле. Н'а стат пѣлѣ н'а ажѣс дѣ вѣрѣл стѣпчѣѣ, шѣ се аѣла аколо вѣде от н'а маѣ кѣлкат пѣл' акѣт.

Ачѣ ѣарѣ пѣтѣа се вадѣ тареа дѣ петѣрѣнѣѣта са лѣдѣме. Вѣделе нѣ ѣ се пѣреа аша де пѣлѣдате. Корѣвѣѣле нѣ ле ведеа мѣшкѣндѣсѣ, шѣ лѣнтрѣделе перѣрѣ кѣ тотѣл.

Трѣсѣрѣнд стрѣгѣ вѣрѣватѣл сѣпѣѣт: „Тотѣшѣ почѣѣ фѣ одаѣтѣ сѣпѣр.“

Дар пѣлѣ че а зѣс ачестѣа се авѣѣ сѣнет вѣѣ. Прѣвѣ кѣ окѣѣ дѣнѣрѣт; шѣ ѣатѣ кѣѣвѣл вѣѣ вѣлѣтр. Аерѣл шовѣѣа де ватереа арѣпѣлор.

Пѣѣ де вѣлѣтр се скѣларѣ ла апропѣреа мамѣѣ лор, шѣ прѣмѣрѣ тѣпкарѣ дѣп чѣокѣл еѣ.

Шѣ еремитѣл ведеа кѣт дѣшѣ дѣтѣндеа тѣма арѣпѣле, шѣ дѣшѣ рѣдѣкѣ пѣѣѣ, шѣ сѣвѣра дѣчетѣнел кѣ еѣ, шѣ ѣарѣшѣ се пѣтоарсе ка се нѣѣ остенеаскѣ.

Рѣшѣнат 'шѣ а плекат еремитѣл окѣѣ ла пѣтѣлѣт шѣ а сѣспѣнат.

Шѣ вѣп кѣвѣлѣт секрет дѣ шопѣѣа дѣ сѣвѣѣ: ѣатѣ ѣ плѣп тот вѣнѣверѣл кѣ лавѣа

лѣѣ Дѣтѣнезѣѣ; аѣ атѣт ѣ де кѣратѣ рѣгѣчѣвѣа та, ка сѣ нѣ се пѣтѣтѣ местѣка пѣчѣ кѣт кѣ а алѣора?

„Вѣзѣ! вѣлѣтрѣл кѣ дѣкѣметаре се пѣлѣѣ пѣлѣ ла порѣѣле черѣѣлѣѣ; се лѣпѣтѣ кѣ перѣкѣлеле атѣмосѣреѣ. Окѣѣ дѣ сѣфѣре тѣзѣл фок ал соарелѣѣ; кѣчѣ ачѣѣа нѣ се остенеск пѣчѣ одаѣтѣ.“

„Тотѣшѣ авѣе стрѣгатѣл пѣѣлор сѣѣ, шѣѣ поартѣ пѣлѣ сѣпѣт мѣчѣ, пѣлѣ че шѣ еѣ се вор пѣтѣа пѣлѣа де сѣне.“

„Дрѣпт - каре дѣцѣлѣпѣчѣвѣаѣ ѣ маѣ таре шѣ имѣаѣ ѣ маѣ ларѣгѣ декѣт а та.“

(Дѣпѣ епглезѣеѣ.)

J. J. Mány.

Iamii, Izlie дѣп 9. 1845.

Domnule Redactor!

Сокотеск де прѣсѣс а маѣ адаѣѣе вреѣ рѣгѣмѣнте дѣп парте'мѣ, кѣнд вѣѣ а вѣ фаче о пропѣнере, че се рекѣмѣндѣѣѣе де сѣне 'шѣ прѣп импорѣтѣнда са. Les fragmens tirés de Chroniques et Moldaves et Valaques, pour servir a l'histoire de Pierre le Grand, Charles XII., Stanislas Leszynski, Demetre Cantemir et Constantin Brancovan, par le Major Michel Kogalnicean, I. Partie, de тѣлѣт фѣгѣдѣѣѣте де сѣпѣт тѣаскѣрѣле фѣѣѣѣ сѣтѣщѣѣ, еатѣ ле авѣем пѣѣлѣкате дѣсѣфѣршѣт.

D. Kogalnicean este ne обѣсѣт окѣпѣат дѣп чѣа че се атѣнѣѣе де спорѣреа лѣтератѣреѣ наѣѣѣнале.

Дѣпѣнтѣ — кѣвѣлѣнтареа са, ла ачѣаста карѣе де шѣ адресатѣ маѣ тѣлѣт стрѣпѣнѣлор, тотѣшѣ есте преа ѣнѣресанѣтѣ шѣ пѣнтрѣпоѣ; ка сѣ о пѣтѣдѣѣ жѣвѣека, еатѣ кѣ в'о трѣмѣѣт траѣѣсѣ, пѣнтрѣ ка дакѣ вѣдѣѣ со-

коті; съ о пълікаці прін фоіле Двоастре. Іатъ пропъперea че т'ам гръвіт de a въ фаче, пъдеждѣнд къ тъ веді цінеа de віне въчї тъ дпсемнезѣ. *)

Ал Двоастре шчл.

Іанкъ Върнав.

О НОАПТЕ СЪНІНЪ.

Пре тіне кз плъчере орї каре те адеантъ
Кънд оара ддї соседе с'аѣ е ка съ сосаскъ,
Фіида тврїтоаре де тръде 'тповоратъ,
Л' ал сеѣ локаш воіоасъ гъндеде съ порнеаскъ.
Пре тіне те адофеазъ орї чіне де съв соаре,
Кънд етеръа с'аратъ не орїзон сънп,
Тот взетъа съ пѣрде маї тълт фїицъ п'аре;
Тъчере есте 'н тоате шї тотъа есте лп.
Не фрзптеа асдатъ de a зілеї остпеле
Съфлнд Зедїръа дъаче авїе о рекорече
Ѓїтанд недрепгъдїреа шї кпзрїле греле,
Акзта еа дпиче плъкът съ одїхнеде.
Прівнд шї еѣ л' ачестеа към тотъа стъ 'н тъчере
Не трънз'тї дшї дптїнде зп сопп а сале враде
Шї віселе де ноапте гъсеск а лор плъчере,
Скпмбаре сънї аръте дп тоатъ а лътеї фаче.
Домвеа віртътеа 'н тоате шї тотъа дп віртъте,
Пъреа къ недрептатеа кз тотъа аѣ перїт,
Дп тодї прїчпнїї сфпнте пъреа а фї 'н пъскъте,
Перїсе клеветїреа шї ом не оменїт.
Дп рецїзрїле 'валте зп ценїѣ сфлнт с'аратъ
Не дъштанї фрадї дї фаче кз тодїї се ївеск
Скрпнтъра се 'тплїнїсе ш' а еї порвнчї деодатъ,
Акзтї ле респектеазъ шї віне ле 'тплїнеск.
Пре чел че пентръ лъте пре сїне се лъсаръ
Обжет de дефайтаре шї твнчелор съпзс,
Не крвче сїре осндъ воїос се рѣдїкаръ,
Шї фанга а че вълп дп лъте аѣ адѣс.

Акзта дп кзпоаде фїида тврїтоаре,
Ла ел плекат се 'нкпнъ шї тоате дп ївеск,
Інвоакъ рвгъчзне, шї дъаче сърътаре,
Кз взїле кррате дї даѣ шї дп твреск.
Л' а дереї лецїзїре съпшї ера орї каре,
А патрїеї кредїицъ дп кзѣет о пъзеа,
Спре а еї тврїре гата ера фър' de крвдаре.
Не доппїторїѣ дереї пърпте дп аеа.
А фї маї тълт аїче аеам шї еѣ плъчере,
Дар есперъа кз тіне дп хаосъа сенп,
Трекът-аѣ фъръ весте, шї їаршї кз дзрере
Мъ поменеск деодатъ дп лътеа чеа de кп.

Г. Нік.

А фларе інтересантъ.

Ѓн іспїтїторїѣ де патръ дп Белцїѣ
аѣ афлат де кърънд зп астфелїѣ de океан
каре дптрече лъкръа de 300,000. Кз а-
жвторїѣа ачестѣї твѣ се пот ведеа дптр'о
пїкътъръ де апъ фелїзрїтеле апїмале че
се лъптъ дптре сїне, с'аѣ се мїстѣїе зпъл пе
алтѣа, маї алес дакъ ачеа пїкътъръ de
апъ ва ста кътева оре еспзсъ дп фаца
соарелѣї. О твскъ се веде кът зп дові-
ток; се поате ведеа маї дпколо копстїтѣ-
дїа петрїлор кзпрїнзетоаре de метале по-
віле, прекъм шї кърсъл сьпцелѣї дп перїї
капълѣї, асеменеа шї към се дпвърте
змезеала дп фоїле копачїлор.

Къ р д і в з п е.

Нз е ачеаа — зіче Рѣсо — карте
вълп, кареа пз аре 'н сїне пїчї зп рѣѣ саѣ
пїмїк че с'ар пзтеа дптерпрета дп рѣѣ,
алтїнтрелеа пз с'ар афла пїчї декът кърдї
взпе; чї карте вълп е ачеаа, кареа копдїне
маї тълте лъкрърї вълп декът реле; кар-
те вълп е ачеаа, а къреїа скоп есте de а
дъче не ом ла віне дп контра рѣлѣї че
с'ар пзтеа афла дп ачеаа. —

J. J. Mány.

*) Дндатъ че се ва дпкеїа артїкозла дп Ма-
газп вом къзта лок шї ачелѣї артїкола істо-
рїк, пентръ а кързї дпшпъргъшїре въ тъл-
цъшпн.

Ped.